

Kako je Bernard zasnubil Baro

Tretjo nedeljo v januarju je bilo, ko se je Kotnikov Bernard zamišljen vrnil iz cerkve. Tam je slišal evangelij o ženitnini v galilejski Kani in potem je gospod župnik pridigoval, da je zakon zakrament in da se zakoni sklepaajo v nebesih. Vse to se je zdelo Bernardu vredno premisleka; zlasti je razmišljal, če je bil tudi njegov zakon z Breznikovo Barbo sklenjen v nebesih.

In tako se je zamislil v svoja mlada leta, ko se je z Barbo seznanil. Kako je že bilo? Kar na cesti. Barba je šla iz cerkve z mašno knjigo v roki, on pa na delo. Pa sta se pogledala, kakor se navadno pogledajo ljudje, ki se srečujejo. Takrat pa je Barbo polila rdečica in njega tudi; oba sta pogledala v tla in preden se je on prav zavedel, je Barba že odšla.

Po tem dogodku se je Bernard na moč jezil, da je s triindvajsetimi leti še tak tepec; a zopet in zopet je moral misliti na Baro, kakor jo je v mislih imenoval. Začel je poizvedovati o njej, a seveda tako, da ni mogel nihče slutiti, da se posebno zanima zanjo; pa je zvedel, da je pridna, delavna in skromna in da je dobra gospodinja, ki pridno pomaga priletni materi. Pa jo je tiho in od strani opazoval, kako se oblači, kam hodi, katere so njene prijateljice. — Vse poizvedbe pa so izpadle v njegovo vsesplošno zadovoljstvo.

Ostala je le še ena velika skrb: če pač tudi on Bari ugaia in kaj bi pač ona in njeni starši rekli, ko bi nekega dne prišel prašat zanjo.

Barba pa mu je potem pripovedovala, da se je njej prav tako godilo; da ga je na tihem opazovala, kaj zna

in kam zahaja, kakšne prijatelje ima in je pozvedovala, kaj čita, kako se obnaša do matere in sester; če ni morebiti pijance, preklinjevalce, zapraviljivec, igravec.

Ko sta nato v društvu pri igri blizu skupaj sedela, sta že vedela, kako je z njima, četudi še nista nikoli govorila.

V postu je bilo potem, ko je neke nedelje po deseti maši stopil k Breznikovim, mati in Bara sta bili pri prvi maši, očeta pa je videl, da je šel od desete maše domov. Kar nekam korajžno je nastopil in naravnost povedal, po kaj je prišel. Oče in mati sta se čudila, Bara pa ne in je brez posebnega obotavljanja pristala na njegovo prošnjo. In tako sta se takoj na tihem zaročila, poroka pa da bo takoj po veliki noči.

Samo dobrih šest tednov sta bila ženin in nevesta, a je zadostovalo, da sta se dodobra spoznala. Bernard je vsako nedeljo ves prosti čas presedel pri Breznikovih. Vsi trije, oče, mati in Bara, so ga imeli kar za domačega. Nihče ni imel skrivnosti pred drugim; celo Bernard in Bara ne pred očetom in materjo. Res je, da so se fantje norčevali iz njega, da bo brzkone staro Breznico poročil, ker nikoli ne pride z Baro med nje; pa se za to ni dosti zmenil, ker je vedel, da je s svojo Baro res pravo zadel. Saj jo je imel tako rad in jo je imel na vso moč v časti. Za to pa si je tudi prizadeval, da bi je bil vreden. — Ko sta stala pred oltarjem roko v roki, ki jih je gospod župnik zvezal s štolo in sta s krepkim dač sklenila zakonsko zvezo, je bil to za nju najsrečnejši dan. — — —

Iz tega premišljevanja je stopil Bernard zopet v vsakdanjost s pričanjem, da je bil tudi njegov zakon z Baro — sklenjen v nebesih.

Črivo in krastavo sadje

Že v zadnji (4.) številki »Gospodarja« smo obrazložili, da ima na dobri ali slabi sadni letini precejšen delež tudi sadjar sam. Zlasti velja to glede kakovosti pridelka. Kaj nam pomaga še tako obilna sadna letina, ako pa je skoraj polovica sadja *črvivega* in *krastavega*. Uprav te dve nadlogi — *črvičnost* in *krastavost* — nam sadno letino tako pokvarita, da izgubimo vsako leto na milijone. Kljub temu pa, da je to vsakomur znano, so vendar tako redki tisti sadjarji, ki bi se odločno postavili v bran tega dvema zajedavcema. Največ jih je še, ki na to med letom niti ne mislijo. Šele ob trgatvi, ko je škoda že gotova in se ne da več popraviti, se jeze in tarnajo, ko uvidijo, za koliko so oškodovani.

V splošnem velja pravilo, da se skoraj nobena škoda na kulturnih rastlinah, ki jo povzročajo zajedavci, ne da popraviti, ampak da je treba o pravem času nekaj ukreniti, da se škoda sploh *ne naredi*, treba jo je torej *preprečiti* ali *zabraniti*. To pravilo velja še prav posebno za *črvičnost* in za *krastavost* na sadju. Dandanes imamo popolnoma zanesljiva in do kraja preizkušena sredstva zoper zajedavca, ki povzročata črvičnost in krastavost, in sicer zatiramo *zavijača*, ki dela sadje črivo, z *arzenikovitim*, *krastavca* (fuzikladij) pa z bakrenim strupom.

Posebno primerni so pripravki, ki imajo v sebi *oba* ta dva strupa, da z enim delom zadenejo vedno *oba* zajedavca (*zavijača* in *krastavca*). Vedeti pa moramo, da je takih bakreno-arzenikovih pripravkov mnogo in da je za nevajenega in neizkušenega sadjarja izbira prav težka. Po dosedanjih izkušnjah in po vsestranskem predvarku priporočamo našim sadjarjem sredstvo z imenom *nosprasen* (ima v zalogi »Chemotechna« v Ljubljani, Mestni trg 10), to je prašek, ki ima v sebi baker za odvracanje *krastavca*, in arzenik za uničevanje mladih za-

vijačevih ličink (*črvov») in* raznih drugih grizočih žuželk (gosenic, hroščev itd.).

Nosprasen uporabljamo tako, da naredimo iz njega, iz apna in vode *škropivo*, s katerim popršimo sadno drevje, ko je za zatiranje *zavijača* in *krastavca* najugodnejši čas. Da bo imelo to delo dober uspeh, moramo upoštevati zlasti tole:

1. *Priprava škropiva*. Nosprasen uporabljamo v 1½% raztopini, 100 litrov takega škropiva pripravimo takole: Vzemimo 2 posodi, ena naj drži nekaj čez 50, druga pa nekaj čez 100 litrov. V vsako posodo nalijemo po 50 litrov vode. V eni izmed obeh posod stresemo polagoma 1½ kg nosprase-na in med stresanjem mešamo. Potem še večkrat premešamo brozgo z brezovo metlico. V eni uri je ves nosprasen razlopljen. V drugi posodi pa raztopimo (tudi v 50 litrih vode) ¾ kg čistega gašenega apna, da dobimo mlečno tekočino. Ko je oboje dobro raztopljeno, zlijemo raztopino nosprase-na v apneni belež ali pa obratno. Škropivo je gotovo. Prav je, da ga pred uporabo še preizkusimo, če je kislina pogašena. V to svrhu pomočimo v škropivo košček fenolftaleinovega papirja. Ako pordeči, je tekočina dobra, če ne, pa dodamo še nekoliko apna. Nosprasenovo brozgo porabimo tisti dan, ko jo pripravimo, ker se kmalu pokvari.

2. *Čas škropljenja*. Najpopolnejši uspeh dosežemo, ako škropimo *triturat* in sicer prvič takoj, ko se začne odpirati popje — to je uprav te dni, oziroma *tu in prihodnji teden*; drugič škropimo, ko drevje *odcvete*, ko je torej cvetni venec odpadel, časni lističi pa se še niso zravnali navzgor. Tretje škropljenje pa izvršimo 3—4 tedne po prvem, ko so plodovi debeli kakor drobni orehi (velja posebno za jabolka in hruške). Kdor bi prvo škropljenje zamudil, naj škropi pa vsaj dvakrat, torej takoj po cvetju in 3—4 tedne kasneje. Za vsako škropljenje vzamemo 1½% nosprasenovo škropi-

vo in ga vselej sproti pripravimo po navodilu pod št. 1.

3. Za pravilno razprašivanje škropiva moramo imeti dobro *pršilko* ali *škropilnico*, ker le tako nam je mogoče zadeti vse dele drevesa in škropivo tako razpršiti, da se vleže v obliki lahke meglice v najdrobnejših kapljicah po vejicah, listih in plodovih. Posebno moramo gledati, da orosimo s škropivom češulje s plodovi.

Opozarjati moramo, da so vsi arzenikovi pripravki zelo strupeni in je treba pri uporabi največje previdnosti. Zadnje škropljenje moramo opraviti nekaj tednov pred košnjo, da deževje izpere morebitni strup, ki bi bil še na travi pod drevjem. Prav tako moramo biti previdni tudi pri škropljenju drevja, pod katerim raste zelenjad. Tudi na to moramo opozoriti zanimance, da se ne bodo dali moliti po raznih spisih, ki jih bodo morebiti brali po strokovnih časopisih, kjer se bodo priporočala druga sredstva v isti namen. Povedano je bilo že, da je v prometu mnogo sredstev prirejenih vse za tu opisani namen. V bistvu so sredstva enaka, le razna imena imajo in na različne načine jih pripravljamo. Tu smo zbrali *nosprasen*, ker ga je najlaže dobiti in ker je priprava zelo preprosta. Mnogo se uporablja tudi bakreno-apnena brozga z dodatkom zelenila urania, potem žvepleno-apnena brozga z dodatkom apnenega arzenjata itd. Toda vsa tu naštetá sredstva so bolj sestavljena in se težje pravilno pripravijo nego *nosprasenovo-apneno škropivo*.

Sadjarji! Brez obdelave drevja s primernim škropivom pred in po cvetju ter pozneje še enkrat, ni čistega in zdravega sadja. Le na opisani način rešimo sadje črvičnosti in krastavca. Pripravite vse, da boste drevje na opisani način o pravem času obdelali!

H.

**Ali ste že naročili
M. Humekov „Domačivrt“?**

Dr. V. Mandekčič:

Kas in Herkules

Uporaba mešanih umetnih gnojil se v zadnjem času vedno bolj širi med kmetovalci, ki so na podlagi neštevilnih tozadevnih poskusov že prepričani, da je pravilno ter res uspešno edinole *polno* gnojenje z vsemi hranilnimi snovmi, dočim je uspeh enostranskega gnojenja navadno nepopolen. Mnogi kmetovalci so tudi v svrhu polnega gnojenja preje raje kupovali posamezna gnojila, češ, da je to ceneje. Dandanes pa nam ne pridejo mešana gnojila že prav nič dražje kakor posamezno kupovana in razen tega tudi vsebujejo vse hranilne snovi že v pravilnem razmerju ter so med seboj tako temeljito in enakomerno pomešana, kakor bi jih bilo nemogoče pomešati doma.

Dvoje takih mešanih gnojil je tudi Kas in Herkules, ki sta v ostalem delu naše države že jako udomačena, zadnji čas pa sta se radi odličnih uspehov začela širiti tudi v Sloveniji. Zato je potrebno, da kmetovalci to dvoje gnojil natančneje poznajo.

Kas je mešanica superfosfata, kalijeve soli in amonsulfata ter vsebuje 8% v vodi topljive fosforne kisline, 8% kalija in 2—4% dušika.

Herkules ali organski Kas se razlikuje od navadnega Kasa v tem, da je organskega izvora, vsebuje torej organski dušik in obilo rastlinskih ostankov, tako da to gnojilo razen polnega gnojila daje zemlji tudi znatne količine humusa ter na ta način izboljšuje zemljo v fizikalnem, kemičnem in bakteriološkem oziru. Posebna prednost tega gnojila je tudi njegov prijeten vonj in temna barva, tako da je gnojilo prav lahko potrositi enakomerno.

Kas se obnese na polju in travniku, posebno priljubljen pa je za okopavine. Herkules se lahko uporablja povsod namesto Kasa, nenadomestljiv pa je na tistih zemljah, katerih leta in leta ali pa sploh nikdar ne

gnojimo s hlevskim gnojem; v takem slučaju uporabljamo izključno le Herkules, ker je to pri nas edino umetno gnojilo, ki daje zemlji tudi neobhodno potrebne organske snovi.

Uspehi gnojenja s Kasom in Herkulesom nesporno dokazujejo, da se uporaba enega kot drugega bogato izplača. Tako je n. pr. preizkusil g. E. Petriček v Liscah Kas na krompirju in ovsu ter dobil na gnojeni parceli 60 q krompirja na 1 ha več, ki je bil tudi mnogo bolj zdrav, enakomeren in boljšega okusa kakor pa na negnojeni; ovsu pa je dobil na s Kasom gnojeni parceli na 1 ha 400 kg zrna in 14 q slame več, kakor pa na negnojeni. G. O. Wasberg v Šmartnem ob Paki je preizkusil Kas na travniku ter dobil na gnojeni parceli 70 q sena in otave več na 1 ha in še izdatno tretjo košnjo za zeleno krmo; preizkusil je tudi Herkules na krompirju in ovsu ter dobil na gnojeni parceli 42 q krompirja na 1 ha več kakor pa na negnojeni, ovsu pa 580 kg zrna in 10 q slame več. Za Kas in Herkules izdani denar se torej že pri prvi žetvi tudi pri današnjih slabih cenah kmetijskih pridelkov dva- do trikrat povrne.

Kasa kakor tudi Herkulesa potrebujemo 500 kg na 1 ha ali 300 kg na 1 oral; ako smo gnojili s hlevskim gnojem, zadostuje polovico manj. Eno in drugo gnojilo trosimo lahko pred setvijo, pri setvi ali pa kot naglavno gnojenje, ker ne spali niti klice niti mlade bilke, kakor se to rado dogaja pri nekaterih drugih gnojilih. Ker je zadnji čas zanimanje za Kas in Herkules vedno večje, ima sedaj ta gnojila v zalogi Kmetijska družba ter jih prodaja po 130 Din za 100 kg in sicer Kas v vrečah po 75 kg, Herkules pa po 50 kg. Cena tem gnojilom je tako nizka, da jih vsak kmetovalec že za spomladansko setev lahko uporablja ter se bodo radi izvrstnih uspehov in enostavne uporabe brez dvoma hitro udomačila.

Pošilite naročnino!

Zzdr. Hugon Turk:

Mehurčasti izpuščaj konj in govedu

Dasi je to zelo nalezljiva bolezen, povzroča vendar le bolj gospodarsko škodo in ovira predvsem zarejo ali oplojenje kobil in krav (telic), izjemoma preide tudi na ovce in svinje. Prenaša se navadno od živali do živali pri oplodilnih zaskokih ali spojih (plemenenjenju), pa tudi drugače po obleki in predmetih posredovalcev. Bolezen sama obstoji v tem, da se izpuste na zunanjih delih spolovil mali mehurčki, odtod ime »mehurčasti izpuščaji«.

Povzročitelja te bolezni sedaj še ne poznamo.

Od dne okužbe do izbruha bolezenskih znakov mine 3—6 dni, redkokdaj samo 24 do 48 ur, izjemoma 10 do 11 dni.

Pri živalih ženskega spola se prikažejo prva znamenja bolezni na sluznici spolovil, sluzna kožica je bolj rdeča in zatekla, izjemoma kaže tudi krvavitve in v 2—3 dneh se prihajajo mehurčki v velikosti leče ali graba, v katerih je tekočina čisto-rumenkaste barve. Ko mehureci popokajo, se napravijo na njihovem mestu male površne ranice (erozije) ali tudi malo bolj globoke ugnjide z gnojnim izcedkom, ki se strdi v rumene ali rjave kraste. Pri tem zateko navadno tudi zunanji deli spolovil ali osramje; kot testo mehke otekline se širijo lahko na presredek, stegna in vime. Kobile izbrizgavajo iz spolovil sluznato-gnojni izcedek. Bolnika srbi ta izpuščaj, zato se drgne z zadnjim delom telesa ob trde predmete, opleta živahno z repom, stopica sem ter tje, krvi hrbet, udarja proti trebuhu in se sili ali tišči na vodo (scanje). Breje živali izjemoma tudi izvržejo. Mezgovne žleze v okolici bolnih telesnih delov zateko in so več ali manj lahko boleče.

Pri moških živalih se pojavijo gori popisani znaki bolezni (rdečica in zateklina sluznice, mehurčki, izcedki.

naice, kraste) na različnih mestih spolovil (rasti), izjemoma na zunanji kožici teh delov, ter v zalupi (predkožici); deli in kožica zatečo, v težjih slučajih zateče tudi modnik in celo na zunanji telesni koži se izpuste lahko *mehurčki*. Oteklina postane večkrat precej obsežna, posebno pri moških živalih, ki tišče vedno na scanje, iz sečne cevke se cedi žlemanje ali celo gnoj.

Bolezen v obče ne moti splošnega občuta živali, le prav izjemoma se poslabša slast do jedi, ali se zadržuje prežvek, ali mleko upade i. dr.

Tudi potek bolezni je v pretežni večini slučajev mil in hiter, navadno ozdravijo živali v dveh tednih, redkeje čez 3—4 tedne brez vsakih posledic. Izjemoma se pripete tudi težja obolenja, ki trajajo potem mesece in pri ženskih živalih ostanejo dolgotrajna vnetja materne ali spolne nožnice in radi njih nastopi *jalovost*; tudi biki postanejo lahko nerabni za pleme.

Mehurčasti izpuščaj konj in goved je sprejet v zakon o odvracanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni iz l. 1928 in se morajo slučajni nemudoma naznaniti (prijaviti) oblasti, to je županu ali njegovemu namestniku. — Pripominjamo, da je tudi nekoliko podoben kužni *bulčasti izpuščaj*, o katerem bomo pozneje govorili, ki pa ni sprejet v ta zakon, dasi je pri nas precej razširjen in povzroča brez dvoma veliko jalovosti.

Denar.

g Uradni tečaji za april. Finančni minister je v svrhu pravičnega pobiranja taks po zakonu o taksah določil tečaje, po katerih se morajo vse listine, ki se glase na zlat ali tuji denar, preračunati v dinarsko veljavo in se po teh zneskih pobirajo zakonito določene takse. Na podlagi te odredbe velja inozemski denar: 1 angleški funt 276.70 Din, 1 egiptovski funt 283.80 Din, 1 turška lira 249 Din, 1 turška osmirska lira 26.35 Din, 1 turški pia-

ster 0.27 Din, 1 napoleon 218.60 Din, 1 ameriški dolar 56.80 Din, 1 kanadski dolar 56.50 Din, 1 urugvajski pesos 43.30 Din, 1 holandski goldinar 22.80 Din, 1 švedska krona 15.27 Din, 1 danska krona 15.19 Din, 1 norveška krona 15.19 Din, 1 argentinski pesos 14.80 Din, 1 nemška marka 13.57 Din, 1 švicarski frank 10.96 Din, 1 letonski lat 10.89 Din, 1 madjarski penga 9.92 Din, 1 španska pezeta 6 Din, 1 avstrijski šiling 8 Din, 1 belgijski belg 7.93 Din, 1 braziljski milreis 5.25 Din, 1 poljski zlatnik 6.37 Din, 1 italijanska lira 2.98 Din, 1 francoski frank 2.23 Din, 1 češka krona 1.98 Din, 1 finska marka 1.43 Din, 1 grška dragma 0.736 Din, 1 bolgarski lev 0.41 Din, 1 rumunski lej 0.338 Din. — Ti tečaji se uporabljajo v teh-le primerih: Pri sprejemanju zvenčega zlata, napoleonov in zlatih turških lir pri državnih blagajnicah, pri pobiranju davkov in drugih državnih dohodkih. Pri pobiranju pristaniških taks, o čemer bo davčni oddelek izdal potrebna navodila. Pri obračunavanju obvez in izdatkov po proračunu za leto 1931-32. pri vseh državnih izplačilih v tujem denarju. Pri kavcijskem pologu obveznic naših poveljnih državnih zunanjih posojil v zlatu, in za obračunavanje dolarjev v dinarje.

Živina.

g Mariborski prašičji sejem dne 10. aprila. Na ta sejm so kmetovalci pripeljali 329 prašičev, ki so jih prodajali po naslednjih cenah za kos: Mladi prašiči 5—9 tednov stari po 90 do 150 Din, 3—7 mesecev 280—450 D, 8—10 mesecev 500—650 Din, 1 leto 1000—1800 Din; za 1 kg žive teže so dosegli cena 8—9 Din, mrtve teže 11 do 12 Din. Prodanih je bilo le 62 prašičev. Kupčija je bila bolj mrtva.

g Dunajski prašičji sejem. Na zadnji dunajski prašičji sejem je bilo pripeljanih 11.472 pršutarjev in 1728 špeharjev. Iz Jugoslavije vseh skupaj 1721 kosov. Cene: špeharji najboljši za 1 kg žive teže po 1.66 šilingov (1

šiling je 8 Din), prvovrstni po 1.55 do 1.65 Š., drugovrstni po 1.45—1.75 Š. — Prvovrstni špeharji so obdržali svojo ceno, ostale kvalitete pa so se podražile za 5 do 10 grošev.

g Mariborski živinski sejem. Na poslednji mariborski živinski sejem je bilo prignanih 9 konj, 12 bikov, 106 volov, 170 krav, 20 telet, skupno 317 glav. Cene: debeli voli za 1 kg žive teže 7.50—8 Din, poldebeli 6 do 6.50 Din, vprežni voli 4.50—5.50 Din, biki za klanje 4—5 Din, klavne krave debele 4.25—6.50 Din, krave za klobarje 2—3 Din, mlada živina 6 do 7.50 Din, teleta 9—11 Din. Prodanih je bilo 152 glav. Od teh za izvoz v Avstrijo 14. — Mesne cene: I. volovsko meso 18—20 Din, II. 14—16 Din, meso bikov, krav in telic 10—20 Din, prašičje sveže 14—25 Din.

g Zagrebški živinski sejem. Na zadnjem zagrebškem živinskem sejmju so plačevali za kg žive teže naslednje cene: voli I. 8 Din, II. 6.50 do 7 Din, vprežni voli 7—8.50 Din, biki 6—6.50 Din, krave debele 5.50—6.50 Din, molznice za glavo 3000—4000 D, telice za klanje 7—7.50 Din kg, telice za plem 2500—3000 Din, teleta 8 do 9 Din kg, mrtva teža 10—12 Din.

Cene

g Padec cen v veletrgovini. Narodna banka je pred kratkim objavila indeks cen za mesec marec 1931, ki izkazuje manjši padec cen nego v januarju in februarju. Nadrobni pregled kaže, da so cene rastlinskih, živalskih in rudninskih proizvodov še nadalje padle, narastel pa je indeks industrijskih proizvodov. Gibanje cen v letošnjih treh mesecih nam podaja naslednjo sliko:

	januar	februar	marec
rastlinski proizvodi	71.7	73.5	73.3
živalski proizvodi	82.4	78.1	77.4
rudninski proizvodi	84.9	82.1	80.2
industrijski proizvodi	72.8	72.1	72.6
skupno	75.7	74.8	74.6

Indeks uvoznih predmetov je nazadoval od 71.1 na 70.7, indeks izvoznih predmetov pa je padel v večji meri od februarja na marec, in sicer

od 74.9 na 74.1. Padec cen na svetovnih trgih se še vedno nadaljuje. Cene so v zadnjem mesecu padle v vseh državah, le v Nemčiji so nekoliko narasle. V marcu so se zvišale za naslednje predmete: sladkor, mast, olje, bombažna semena, volna, konoplja, lan, srebro, terpentin in kože. Padle pa so cene vseh vrst žit, kava, riž, maslo, bombaž, sir, svila, baker, cin, svinec, cink, platina in kavčuk. V splošnem je sedaj položaj v cenah nazadujoč.

g Žitno tržišče. Položaj na žitnem tržišču je v zadnji dobi v splošnem nespremenjen. Danes je bila zaključena bačka pšenica po 157.50 Din za 100 kg, ravno tako tudi banatska. Koruza je neizpremenjena in se je trgovala po 90 Din za 100 kg na sremski postaji. V splošnem je pšenica stalna, in ravno tako tudi koruza. — Zaloge koruze na svetu so majhne, zato ji je cena precej trdna.

g Laneno seme. V trgovini z lanenim semenom na debelo so danes naslednje cene: za argentinsko blago se plačuje 2.90 Din za kg, za domače pa 2.80—3 Din, in to za blago postavljeno v Ljubljano. Ruski lan za seme se na drobno oddaja po Din 5.50 za kg, vendar je večinoma še razprodan.

g Hmeljsko tržišče. Kupcij za lanskó blago ni, pač se pa skuša pripraviti hmeljarje na predprodajo letošnjega pridelka. Ti pa ne gredo na to, ker so bili opozorjeni od svoje organizacije, da naj za enkrat opuste predprodajo.

g Tržišče z jajci je sedaj pod vplivom visoke spomladne produkcije in zato so cene nizke. Tako plačujejo Švicarji zaboj po 1440 kosov jajc franko mejna postaja Buchs po 100 švicarskih frankov, oziroma Italjani franko Postojna po 350 ital. lir. To pomeni, da je cena letos že za 65 švic. frankov oziroma za 50 lir nižja od lanskoletne najnižje cene. Sicer se misli, da je sedaj dosežena najvišja točka. Zgodi se pa lahko, da bodo Rusi vrgli na nemški trg mnogo blaga po še nižjih cenah.

g Ljubljanska blagovna borza. Na ljubljanski borzi je bilo v zadnjem tednu prodanih nekaj vagonov žita. Ponudbe veljajo za blago pri vagon-ski dobavi, postavljeno na vsako slovensko postajo, in cene za 100 kg. Pšenica baška, potiska 80—81 kg težka po 212.50—215 Din, baška srbobran 79—80 kg po 210—212.50 Din, gornje baška 79—80 kg po 205—207 Din, baška okolica Sombor, 79 kg in baranjska 79—80 kg po 192.50—195 Din. Koruza baška stara po 147.50 do 150 Din, nova času primerno suha po 137.50—140 Din. Oves baranjski po 192.50—195 Din. Moka banaška po 335—340 Din.

g Mrtvilo na banaškem tržišču vina. V zadnji dobi je kupčija z vinom v Banatu slaba. Tuzemski in inozemski trgovci kažejo le malo zanimanja za nakup in to vsled splošnega nezadovanja konsuma. Najcenejša vina se prodajajo po 1.25 Din za liter. Običajna bela vina stanejo 1.30—1.75 Din liter, otelo pa po 2.10—2.50 Din. V Vršču je naprodaj še okrog 800 hl vina.

Razno

g Kuluk v savski banovini — Zagreb. Banska upravaavske banovine je izdala odločbo o ljudskem delu za vzdrževanje in gradnjo nedržavnih cest v tekočem letu, po kateri znaša dnina za računanje odkupnine po 15 dinarjev (v dravški banovini 20 Din). Obseg kuluka ni enotno določen, temveč se bo število enot ljudskega dela za banovinske ceste v posameznih okrajih določilo po potrebah okrajev.

g Naša žetev v letu 1930. Kmetijsko ministrstvo je objavilo končne podatke o naši žetvi v letu 1930. Iz teh posnemamo, da je znašal pridelek pšenice na 2,113.000 ha 21,861.000 stotov (1929 25,854.000 stotov), na ha pa 10.4 (12.3) stota. Koruze na 2 mil. 388.000 ha 34,646.000 stotov (1929 41,477.000) ali na ha 14.4 (17.9) stota. Ječmen na 444.000 ha 4,044.000 stotov (4,119.000) ali na ha 9.1 (9.6) stota. Raž na 247.000 ha 1,987.000 (2,100.000)

stotov ali na ha 8 (8.8) stotov. Oves na 408.000 ha 2,850.000 (3,508.000) stotov ali na ha 7.1 (9.1) stota. Nadalje smo lani pridelali na 31.000 ha 295.000 stotov prosa in na 1660 ha 22.600 stotov riža.

g Glavni vzroki gospodarske krize. Med glavne vzroke svetovne krize štejejo v novejši dobi pretirano splošno proizvodnjo. Stroji nadomeščajo danes delovno silo 6 milijonov ljudi. Zaloge blaga, ki ga je v skladiščih, bi zadoščale za potrebe dveh milijard prebivalstva. Treba je torej omejiti splošno proizvodnjo. Vzrok krize je v splošni nezadostni organizaciji skupne proizvodnje. Današnja industrija je zmožna proizvajati toliko izdelkov, da krije potrebe 25 krat večjega prebivalstva, kakor ga danes šteje zemlja. Za pridelek 150 milijonov ton žita, kolikor ga treba za kritje zahtev današnjega prebivalstva, bi zadoščala posetev enega milijona kvadratnih kilometrov. Toliko pa ima posejanega že sama Rusija. — Tako izgleda položaj današnjega svetovnega gospodarstva, ki nikakor ne nudi pogojev za zboljšanje, če se temeljito ne spremeni.

g Pogozdovanje golih krajev. Gozdarsko ministrstvo razpravlja o načrtu zakona o razdelitvi Krasa in goličav za pogozdovanje. Ta zakon je velikega pomena za gozdno gospodarstvo, ker se bo po eni strani pogozdil velik kompleks nepogozdenega zemljišča, na drugi strani bo pa od tega imel korist mali kmet, ker mu načrt zakona daje možnost, da postane lastnik novega gozdnega zemljišča. V naši državi je okrog 400.000 ha goličav, ki jih je treba pogozditi. Pogozdovanje enega hektarja, pri čemer gre 90 odstotkov stroškov samo za delovne sile, bi stalo 7000—8000 Din. Tako bi celokupni stroški za pogozdovanje stali državo 3.2 milijarde dinarjev. Z razdelitvijo Krasa in goličav med male kmete bi postali kmetje lastniki tega zemljišča, ki bi ga sami pogozdili. Od države bi dobili sadike, nasvete in nadzorstvo strokovnih organov, država

sama pa ne bi imela velikih stroškov, ker bi sama vršila nadzorstvo in dala sadike in strokovno osebje na razpolago.

g *Uvoz našega krompirja v Avstrijo.* Avstrijska vlada je dovolila prost uvoz krompirja iz naše države. Kmetijsko ministrstvo obvešča zaradi tega interesente, da se obračajo pri izvozu na naše kontrolne in pregledovalne postaje, ki jim bodo izdale potrebne certifikate za izvoz.

g **Slovensko čebelarstvo.** Kako močno se je razvilo pri nas čebelarstvo, nam priča bogata literatura o tej panogi našega narodnega gospodarstva. Koliko jih je že danes, ki jim prinaša čebelarstvo lepe dohodka, seveda ako ravnajo pri tem praktično in preudarno po naukih in navetih izkušenih čebelarjev. Vsakemu čebelarju, ki se hoče o čebelarstvu dobro poučiti, mu priporočamo knjigo: *Naš panj.* Opis in praktičen navod, kako naj čebelarimo v njem. Po lastnih izkušnjah priredil za slovenske čebelarje Anton Znidaršič. Pojasnjeno s 107 slikami v besedilu. Cena nevezani knjigi je 35 Din, vezani pa 40 Din. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani. — Za začetnike in one, ki čebelarijo še s kranjci pa priporočamo: Anton Janša, *Nauk o čebelarstvu*, priredil Fr. Rojina z dodatkom Albertijev-Znidaršičev (A.-Z.) panj, in kako v njem čebelarimo, priredil M. Humek. 24 Din, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

g *Stanje bikov-plemenjakov v slovenjgraškem okraju.* Poročali smo že, da je bil uspeh letošnjega licencovanja bikov v našem okraju boljši kakor lansko leto. V posameznih občinah je bilo naslednje število plemenjakov licencovanih več kakor jih predvideva živinorejski zakon: Golavabuka 3, Št. Ilj pri Mislincu 3, Št. Janž pri Dravogradu 2, Pameče 3, Podgorje 4, Šmartno 1, Stari trg 1, Št. Ilj pri Velenju 2, Št. Janž na Vinski gori 1, Šoštanj okolica 3, Velenje 2. Premalo

bikov je v posameznih občinah naslednje število: Kozjak 1, Legen 5, Mislince 1, Otiški vrh 2, Razbor 2, Sele 2, Topolšica 1. Mlade od 7 do 16 mesecev stare bikce, katere se je ocenilo ob priliki licencovanja, imajo na prodaj: prvovrstne živali: Dr. Harpi v Slovenjgradcu, Kostanjevic Ferdo v Podgorju, Terče Fortunat, Sv. Florjan, Skruba Miha, Topolšica, Ježovnik Marija, graščina v Telenju; srednje dobre bikce imajo na prodaj: Krenker Luka, Sp. Dovže, Britovšek Alojzij, Mala Mislinja, Globočnik Rudolf, Šmiklavž, Martinšek Andrej, Velenje, Gorican Franc, Št. Ilj pri Velenju. — Bikorejci, ki si žele nabaviti prvovrsten in dober plemenski naraščaj, naj se pisмено ali osebno zglase pri navedenih rejcih, ki imajo mlade bikce na prodaj.

g **Zakon o zavarovanju proti toči.** Koncem februarja je bil izdan zakon o obveznem zavarovanju posevkov in plodov proti toči. Po tem zakonu se pooblašča kmetijski minister, da po predlogu banov za posamezne banovine z uredbo predpiše obvezno zavarovanje posevk in plodov proti toči in odmere stroškov za tako zavarovanje za vse lastnike in posestnike, in to v pogledu zavarovalnine za enoto obdelane površine. — Pravilnik za izvajanje obveznega zavarovanja in pravilnik za odmero stroškov zavarovanja bo izdal vsak ban za področje svoje banovine. Pravilnik mora potrditi kmetijski minister. Obvezno zavarovanje se more izvajati šele potem, ko stopi pravilnik po odobritvi kmetijskega ministra v veljavo.

r *Sode od črnega vina za belo* pripraviš, če vzameš na vsak hl sodove prostornine po 5 litrov vroče vode, 1 kg sode in četrt kg živega apna. Vse skupaj premešaj in zlij v sod, potem ga pa vali, končno ga postavi eno uro na eno dno, potem pa na drugo, nato ga operi z vodo, kateri dodaj na vsakih 15 litrov po pol litra žveplene kisline (hudičevega olja). Sod še parkrat izplakni s čisto vodo in bo dober.